

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Înțelegerea lui Dumnezeu ca Lumină și posibilitatea împărtășirii omului din ea

Duminica a doua din Postul Mare, pe lângă faptul că ne aduce aminte de vindecarea paralizicului din Capernaum, adus la Mântuitorul de patru semeni ai celui bolnav, ne amintește și de cel care a fost un mare Părinte al Bisericii, Sf. Grigorie Palama. El a trăit la sfârșitul secolului al XIII-lea și începutul secolului al XIV-lea. Acesta ne-a învățat prin gândirea, experiența și opera sa, că Dumnezeu nu este departe de noi oamenii, că El este în intimitatea celui care crede și se roagă Lui, că El Se împărtășește omului prin lucrările Sale, pentru că Dumnezeu este Lumină. Aceasta se poate împărtăși omului credincios, îndeosebi sfinților, pentru a pregusta încă din viața pământească lumina Împărăției cerurilor. Lumina lui Dumnezeu de care se pot împărtăși oamenii este aceea, care s-a arătat Apostolilor Iacob, Petru și Ioan pe Muntele Schimbării la Față, când Mântuitorul „i-a dus pe un munte foarte înalt și s-a schimbat la față înaintea lor. Și veșmintele Lui s-au făcut strălucitoare, albe foarte, ca zăpada...” (Ioan 9, 2-3).

Desigur, înțelegerea lui Dumnezeu ca Lumină nu a inventat-o Sf. Grigorie Palama, ci a aflat-o din Sfânta Scriptură și din întreaga bogăție a Tradiției Apostolice. Așa cum ne vorbește cuvântul Sfintei Scripturi, Dumnezeu are o existență perfectă, desăvârșită, având în Sine Însuși o viață pleneră, căreia nu-i lipsește nimic. Dar, viața desăvârșită a Dumnezeirii este în același timp și iubire ce nu poate fi exprimată în cuvinte. Însă, iubirea lui Dumnezeu este înțeleasă ca Lumină, după cum se exprimă psalmistul David: „La Tine, este izvorul vieții; întru Lumina Ta vom vedea lumina”. Iar, Sf. Ioan ne vorbește direct despre această însușire a lui Dumnezeu sau chiar face o încercare de definiție a Lui ca Lumină. „Și aceasta este solia pe care am auzit-o de la El și v-o vestim: că Dumnezeu este lumină și nici un

întuneric nu este întru El. Dacă zicem că avem împărtășire cu El și umblăm în întuneric, mințim și nu săvârșim adevărul. Iar dacă umblăm întru lumină, precum El este lumină, atunci avem împărtășire unul cu altul și sângele lui Iisus, Fiul Lui, ne curățește pe noi de orice păcat” (I Ioan 1, 5-7). Lumina cea dumnezeiască este un dar al lui Dumnezeu, pe care omul are posibilitatea să-l dobândească, dacă rămâne în legătură cu Dumnezeu ca lumină și dacă promovează comuniunea între el și semenii lui, susținută această comuniune de iubirea lui Dumnezeu față de omul dornic de a se înălța la El.

Puntea de aur pe care omul se poate înălța la Dumnezeu și poate primi lumina harului Său este Însuși Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, Care a venit în lume, ca să arate lumii lumina cea dumnezeiască sfințitoare și mântuitoare. De aceea, Iisus Hristos a numit pe Sine „Lumina lumii”. „Eu sunt Lumina lumii; cel ce îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții” (Ioan 8, 12).

Lumina lui Hristos este strâns legată de viața omului. De aceea, Iisus Hristos condiționează într-un fel, propășirea vieții omului pe pământ de împărtășirea lui de lumina dumnezeiască. Lumina aceasta nu poate fi văzută de ochii trupești ai omului, dar, ea poate fi sesizată de ochii sufletului, de simțurile interioare ale omului. Credincioșii pot intui această lumină, privind icoanele din biserică, care au în jurul capului sfinților acea aureolă de lumină, evidențiind faptul, că sfinții s-a împărtășit încă din viața pământească de lumina dumnezeiască. Sufletul omului care se roagă, care se află în dialog cu Dumnezeu prin rugăciune, se luminează și se încălzește la Lumina lui Hristos, pregustând încă de pe pământ lumina Împărăției veșnice a lui Dumnezeu.

Continuare în pagina 2
Pr. Ioan TULCAN

PREDICA

Duminica Sfântului Grigorie Palama (a II-a din Postul Mare)

„În vremea aceea, intrând iarăși în Capernaum, după câteva zile s-a auzit că este în casă. Și îndată s-au adunat mulți, încât nu mai era loc, nici înaintea ușii, și le grăia lor cuvântul. Și au venit la El, aducând un slăbănog, pe care-l purtau patru inși. Și neputând ei, din pricina mulțimii, să se apropie de El, au desfăcut acoperișul casei unde era Iisus și, prin spărtură, au lăsat în jos patul în care zăcea slăbănogul. Și văzând Iisus credința lor, i-a zis slăbănogului: Fiule, iertate îți sunt păcatele tale! Și erau acolo unii dintre cărturari, care ședeau și cugetau în inimile lor: Pentru ce vorbește Acesta astfel? El hulește. Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu? Și îndată cunoscând Iisus, cu duhul Lui, că așa cugetau ei în sine, le-a zis lor: De ce cugetați acestea în inimile voastre? Ce este mai ușor a zice slăbănogului: Iertate îți sunt păcatele, sau a zice: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă? Dar, ca să știți că putere are Fiul Omului a ierta păcatele pe pământ, a zis slăbănogului: Zic ție: Scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta. Și s-a sculat îndată și, luându-și patul, a ieșit înaintea tuturor, încât erau toți uimiți și slăveau pe Dumnezeu, zicând: Asemenea lucruri n-am văzut niciodată.” (Marcu 2, 1-12)

Perioada în care ne aflăm, a Postului Mare, reprezintă pentru fiecare dintre noi o perioadă de întoarcere la viața cea adevărată, la postirea pe care protopărinții noștri, Adam și Eva au întrerupt-o în grădina Edenului, mâncând din pomul cunoștinței binelui și răului și permițând suferinței și morții să intre în lume. Astfel postul devine o călătorie și o căutare a virtuților spre înviere, călătorie în care suntem chemați toți cei care dorim să dobândim Împărăția Cerurilor și să-L vedem pe Dumnezeu, așa cum ne încredințează cântarea din Duminica Lăsăturii sec de brânză: „Adam din rai a fost izgonit, cu mâncarea împărtășindu-se, ca un neascultător. Moise văzător de Dumnezeu s-a făcut, cu postul curățindu-și ochii sufletului. Pentru aceasta, cei ce dorim să fim locuitori Raiului să ne lepădăm de hrana cea nefolositoare; și, dorind să vedem pe Dumnezeu, să postim ca Moise patruzeci de zile. Cu rugăciuni și cu cereri, stăruiind din toată inima, să potolim patimile cele sufletești, să gonim zburdările cele trupești”. (Triodul, București, 2010, p. 111, Utrenie - Stihirea Laudei). De aceea postul trebuie să fie pentru fiecare creștin o perioadă de bucurie, de intensă trăire duhovnicească, un act de luptă personală în lupta cu păcatul și dorința unirii cu Dumnezeu, dar și o perioadă în care ne manifestăm credința într-un sens cât mai eclesial, comunitar, prin participarea la frumoasele slujbe rânduite în această perioadă și apropierea față de nevoile semenilor.

Toată Biserica Ortodoxă, adică întreaga comunitate a drept slăvitorilor creștini, este chemată să descopere postul ca expresie a iubirii noastre față de Dumnezeu și de semeni, la unire în nevoia duhovnicească a postirii, spre a ne ajuta unii pe alții, astfel încât Hristos să se sălășluiească, prin credință în inimile noastre așa cum ne îndeamnă Sfântul Pavel în Epistola către Efeseni: „Și Hristos să Se sălășluiească, prin credință, în inimile voastre, înrădăcinați și întemeiați fiind în iubire”. (Efeseni 3,17).

Dacă în prima duminică din Postul Mare am prăznuit Ortodoxia, în duminica a doua din Postul Sfințelor Paști suntem chemați să descoperim, pe de o parte, puterea credinței în comuniune, prin vindecarea slăbănogului din Capernaum, iar pe de altă parte, îl pomenim pe Sfântul Grigorie Palama, dascălul luminii necreate sau al slavei neapuse.

Pericopa evanghelică rânduită a fi citită în această duminică (Marcu 2, 1-12), ne prezintă una din multele minuni săvârșite de Mântuitorul Iisus Hristos și anume vindecarea unui slăbănog sau paralizat din Capernaum, oraș situat în Galilea, pe țărmul Lacului Ghenizaret. Astfel, aflăm din Evanghelie, că, Mântuitorul în timp ce se afla într-o casă, înconjurat fiind de mulțimea care îi asculta cuvântul, patru bărbați căutau să-i aducă în față un slăbănog spre a fi vindecat.

Continuare în pagina 2
Pr. Mihai OPREA

Din sumar

- Prohodirea părintelui profesor Teodor Baba
pagina 3, Filip Albu
- Înțelesul duhovnicesc al duminicilor premergătoare Postului Mare
pagina 3, Florin Babău
- Știri
pagina 4

Duminica Sfântului Grigore Palama

Urmare din pagina 1

Dar „neputând ei, din pricina mulțimii, să se apropie de El”, aceștia au recurs la o soluție neobișnuită, și anume „au desfăcut acoperișul casei unde era Iisus, și prin spărtură, au lăsat în jos patul în care zăcea slăbănogul” (Marcu 2, 4).

Un prim aspect pe care trebuie să-l reținem este credința slăbănogului și a prietenilor săi, credință remarcată și de Mântuitorul Iisus Hristos prin cuvintele „Și văzând Iisus credința lor” (Marcu 2, 5); dar și dragostea acestora din urmă față de cel aflat în suferință, adică fapta lor izvorâtă din dragoste. Au avut cu toții credința nezdruncinată că numai Mântuitorul Iisus Hristos putea să-l vindece și iată că această credință le-a fost răsplătită, astfel încât puteau și ei mărturisi ca și Apostolii: „Noi am crezut și am cunoscut că Tu ești Hristos, Fiul Dumnezeului Celui viu” (Ioan 6, 69). Putem constata și din alte împrejurări că Mântuitorul nu-și atribuie minunile puterii Sale dumnezeiești, ci le pune pe seama credinței celor care îl rugau să le dăruiască vindecare. De aceea, pune întrebarea: „Crezi că pot să fac aceasta?”, sau le cerea categoric: „Crede numai” (Marcu 5, 36), căci „de poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede” (Marcu 9, 23); iar Mântuitorul încheia dialogul cu ei prin cuvintele: „Credința ta te-a mântuit, mergi în pace” (Luca 8, 48 și 18, 42). Cu alte cuvinte, harul lui Dumnezeu se revarsă asupra oamenilor numai în măsura în care credem în El, așa cum reiese și din cuvintele Evangheliei: „Iar Iisus, văzând credința lor, i-a zis slăbănogului: Fiule, iertate îți sunt păcatele tale!” (Marcu 2, 5).

Dar din paginile Sfintei Scripturi, putem observa că nu este suficient doar să crezi că Mântuitorul Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, să primești și să recunoști toate adevărurile de credință formulate de Biserică, pentru că în realitate, El mai cere ceva de la noi: fapte de iubire față de aproapele, astfel încât credința noastră devine o credință lucrătoare, o credință care se certifică în fapte. De aceea, Sfântul Apostol Iacov, se întreba: „Ce folos, frații mei, dacă cineva zice că are credință, dar fapte nu are? Oare credința poate să-l mântuiască?”, iar în continuare tot el zice: „Vrei să înțelegi, omule ușuratic, că credința fără fapte este moartă?” (Iacov 2, 14 și 20). Or, din pericopa evanghelică a acestei duminici se desprinde constatarea că cei patru prieteni care l-au adus pe slăbănog înaintea Domnului au avut nu numai o credință puternică în El, ci au dat dovadă de multă iubire, sacrificiu, solidaritate, receptivitate față de cel aflat în suferință, adică aveau o credință lucrătoare învăluită în focul sacru al iubirii. Deși în fața lor se ridică obstacolele

vieții, casa însăși și mulțimile, aceștia le depășesc cu funia întreită a virtuților: voința de a ajunge, credința că vor reuși și iscusința de a găsi calea. Ei puneau în practică porunca dată de Mântuitorul: „Aceasta este porunca Mea: Să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi”. (Ioan 15, 12-13). Astfel vedem cât de folositoare sunt credința și rugăciunea altora pentru noi, cel paralizat fiind iertat de păcate și vindecat și pe baza credinței celor care l-au adus în fața Mântuitorului Iisus Hristos. Când credința noastră a slăbit, când uităm de rugăciune, când sufletul nostru este slăbit din cauza păcatelor, asemenea slăbănogului din Capernaum, ne sunt de folos prezența și rugăciunea celor credincioși și milostivi, de aceea cei patru oameni care l-au adus pe slăbănog la Hristos reprezintă Biserica care este rugătoare pentru toți, deoarece Biserica se roagă nu numai pentru cei prezenți, ci și pentru toți cei care au nevoie de ajutor, pentru sănătatea și mântuirea tuturor oamenilor, dar și pentru cei adormiți.

Un al doilea aspect care reiese din minunata vindecare a slăbănogului din Capernaum, este legat de puterea vindecătoare a Mântuitorului Iisus Hristos care mai întâi vindecă sufletul acestuia, bolnav din cauza păcatelor sale: „Fiule, iertate îți sunt păcatele tale” (Marcu 2, 5), iar după aceea îi dăruiește vindecare și trupului, când îi spune celui iertat: „Scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta!” (Marcu 2, 11). Prin urmare, Evanghelia de astăzi ne arată că există o legătură între păcat și boală. Întotdeauna păcatul aduce boală sau suferință, iar pentru a înțelege acest lucru trebuie să știm că începutul și suportul vieții omenești este unul duhovnicesc, sufletesc, păcatul presupunând tocmai această modificare negativă la nivelul sufletului.

Uneori boala cuiva poate fi o pedagogie tainică a lui Dumnezeu în viața omului și a societății, o lucrare pe care o înțelegem abia mai târziu sau niciodată în cadrul acestei lumi, având o semnificație neprevăzută. În cazul de față însă, legătura dintre păcat și boală este evidentă. De aceea, Iisus iartă întâi păcatele celui adus la El spre vindecare. Dintr-un rob al păcatului și al suferinței, slăbănogul devine prin iertare și vindecare fiu al iubirii dumnezeiești. (Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Foame și sete de Dumnezeu – înțelesul și folosul postului*, Basila, 2008, p. 147-148).

În al doilea rând, în duminica a doua din Postul Mare îl pomenim și pe Sfântul Ierarh Grigore Palama (1296-1359), Arhiepiscop al Tesalonicului, „stâlp al Ortodoxiei” și „nebiruit apărător al cuvântătorilor de

Dumnezeu”, unul dintre cei mai profunzi și originali teologi ai Bisericii din secolul al XIV-lea. Meritul deosebit al învățaturii Sfântului Grigore Palama este cel legat de mărturisirea învățaturii despre deosebirea între Ființa lui Dumnezeu și energiile Sale necreate, prin care El se manifestă în lume, precum și despre lumina Sa necreată, care învăluie Ființa dumnezeiască. Această împărțire de Dumnezeu prin energiile Sale necreate ne conduce spre îndumnezeire, iar pentru a ajunge aici este nevoie de nevoiță și practicarea virtuților. Această învățatură o păstrau cu sfințenie și monahii isihasti ai secolului al XIV-lea din Sfântul Munte, care afirmau că, prin izbăvirea de patimi și prin rugăciunea curată, omul poate vedea slava lui Dumnezeu încă de pe pământ, printr-o tainică și suprafirească unire cu El.

Sfântul Grigore Palama s-a făcut cunoscut mai ales în dispuțele teologice ca apărător al monahilor isihasti în fața rățăcirilor lui Varlaam, un călugăr originar din Calabria (Italia), care excludea posibilitatea de comunicare reală a omului cu Dumnezeu. El a luat apărarea învățaturii isihaste a cunoașterii lui Dumnezeu prin lumina necreată sau harul dumnezeiesc, demonstrând distincția dintre ființa divină întru totul transcendentă și inaccesibilă și energiile divine necreate, care se împărtășesc oamenilor de Persoanele Sfintei Treimi.

Așadar, dacă în duminica întâi din Postul Mare, am cinstit Ortodoxia cu toată bogăția și frumusețea ei, dar și biruința dreptei-credințe împotriva tuturor ereziilor, în duminica a doua suntem chemați cu toții să continuăm pelerinajul postului spre sărbătoarea Învierii Mântuitorului Iisus Hristos, având ca model pe Sfântul Ierarh Grigore Palama și dovedind că credința noastră nu este o simplă mărturisire, ci un mod de viață, un exemplu, lumină lumii. De aceea perioada Postului Mare trebuie să căutăm prin pocăință să ne apropiem de „Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre” fiindcă numai Dumnezeu este „Doctorul și Ajutătorul celor ce sunt în dureri, Izbăvitorul și Mântuitorul celor neputincioși” prin care hrănim sufletul nostru cu lumina cea netrecătoare din Împărăția lui Dumnezeu, care este prezența harului Preasfintei Treimi în viața noastră. Să nu uităm că fiecare dintre noi, prin păcatele săvârșite, putem ajunge asemenea slăbănogului din Capernaum, așa cum frumos exprimă o stihiră de la Taina Sfântului Maslu: „Doamne, sufletul meu cel slăbit cu multe feluri de păcate și cu fapte netrebnice, ridică-l cu cercetarea Ta cea dumnezeiască, precum ai ridicat de demult pe slăbănogul; ca fiind mântuit, să strig Ție: îndură-Te, Hristoase, și dă-mi tămăduire”.

Înțelegerea lui Dumnezeu ca Lumină...

Urmare din pagina 1

Oamenii care mărturisesc dreapta credință a Bisericii, care o pun în lucrare prin săvârșirea faptelor bune, care se roagă și postesc, se spovedesc mai des și se împărtășesc cu Sfintele Taine, aceștia primesc lumină din Lumina lui Hristos, Care luminează tuturor.

Perspectiva aceasta pe care o prezintă tuturor duminica a doua din Postul Mare este un mare dar și o șansă reală pentru omul de astăzi și pentru societatea contemporană. Viziunea aceasta asupra lumii și a asupra vieții omului este contrară întunericului spiritual, necredinței, egoismului, însingurării și răutăților de tot felul, care domină segmente importante ale societății numite post-moderne. Din adâncul de taină al credinței, Biserica lui Hristos se adresează omului modern, căzut de multe ori pradă deziluziilor, egoismului plăcerilor imediate și întunericului spiritual, pentru a-l chema la lumina lui Hristos. Această Lumină este eliberatoare, creatoare, vindecătoare și care aduce pacea și împăcarea în inimile și sufletele oamenilor. Prin acest efort personal al oamenilor de a se apropia mai mult de Dumnezeu și de semenii lor, prin iubire și slujire, aceștia se luminează și devin factori de progres pe multiple planuri. Cât de bun și de frumos este efortul ascetic al creștinilor care își înnoiesc haina Botezului, prin pocăință, smerenie, rugăciune, Spovedanie și Împărtășanie, precum și prin intensificarea săvârșirii faptelor bune, care umanizează pe fiecare om și societatea în ansamblul ei.

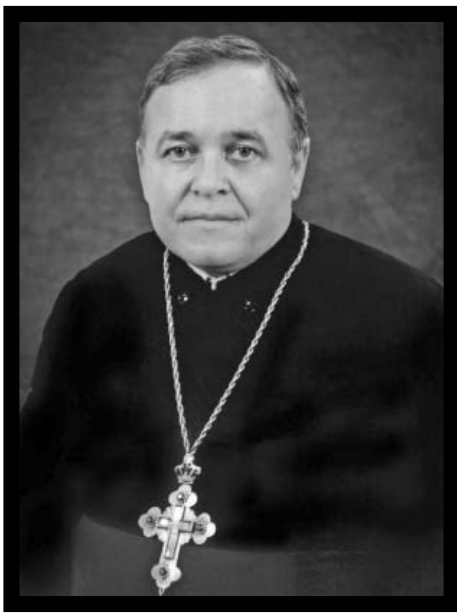
Linia

Linia vieții mele,
printre morminte șerpuiind,
mi-o dibuiesc, mi-o tâlcuiesc
pe jos – din flori, pe sus – din stele.

Nu-n palma mea,
ci-n mâna ta
e scrisă, Doamne,
linia vieții mele.

Ea trece șerpuiind
Prin veri de foc cu grele poame,
prin ani – dumineci, sfinte toamne.

Lucian Blaga

Prohodirea părintelui profesor Teodor Baba

Șega, locul în care și-a desfășurat cea mai mare parte a slujirii sale de păstor sufletesc, timp de două decenii și mai bine.

Aici au urmat cele două seri de priveghere. În prima seară, în fruntea soborului slujitor s-a aflat Înaltpreasfințitul Timotei Sevciciu, Arhiepiscopul Aradului, iar în cea de-a doua preacuviosul părinte consilier Iustin Popovici. În cuvintele rostite cu acest prilej de către Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei, în prima seară, și de către preanonoratul părinte profesor dr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, în cea de-a doua, s-au reliefat câteva dintre trăsăturile personalității părintelui Teodor, între care nota definitorie s-a arătat a fi bunătatea, blândețea și apropierea de cei tineri, ca unul care a slujit nu numai la altarul bisericii, ci și la cel al școlii, la catedră, ca profesor de studii biblice la Facultatea de Teologie din Arad.

A treia zi, marți 7 Martie, a fost săvârșită Sfânta Liturghie a Sfântului Grigorie

Dialogul de către părintele paroh Andrei Dîrbaș, după care trupul părintelui Teodor a fost strămutat pentru slujba de înmormântare în noua biserică a parohiei, aflată în stadiu avansat de finalizare a interioarelor.

Din soborul de peste 80 de preoți au făcut parte Înaltpreacuviosul Părinte Arhimandrit Constantin Timiș, vicar eparhial, ca delegat al Preasfințitului Părinte Lucian Mic, Episcopul Caransebeșului, Părintele Ioan Bude, Protopop de Timișoara, părinți consilieri de la centrul eparhial din Arad, părinții profesori de la Facultatea de Teologie din Arad, foștii colegi de seminar și Facultate ai părintelui Teodor, precum și foștii studenți ai răposatului, în prezența unui număr de peste 1000 de credincioși.

Cuvântul de învățătură a aparținut părintelui Flavius Petcuț, Protopopul Aradului. Acesta a evidențiat calitățile celui prohodit sub dubla sa ipostază manifestată permanent, de om smerit și preot vrednic, fapt pentru care va fi

avut și o mulțime impresionantă de fii duhovnicești.

După tradiția locală a fost rostit cuvântul de iertare, oficiu împlinit de preotul pensionar Zaharia Iova, cel care a fost coleg la parohie cu părintele Teodor în cei 25 de ani de slujire la parohia Arad-Șega II. Aici au fost evocate momentele mai importante din viața părintelui Teodor, care au fost marcate de răbdarea și perseverența întru slujirea Bisericii, dar și a familiei. Pe această cale au fost adresate cuvinte de îmbărbătare familiei îndoliate: soției Lucia și copiilor Diac. Lucian și Pr. Teodor Călin, dar și marii mulțimi de credincioși pe care i-a păstorit.

După îndătinata înconjurare a Bisericii de către cortegiul funerar, trupul neînsuflețit al părintelui Teodor a fost înhumat în cimitirul arădean Eternitatea.

Dumnezeu să-l odihnească în pacea Împărăției Sale.

Pr. Filip ALBU

Înțelesul duhovnicesc al duminicilor premergătoare Postului Mare

Seria conferințelor din cadrul „Serilor duhovnicești de la Catedrala Veche” a ajuns în ultima vineri din luna februarie la cea de-a cincisprezecea manifestare. La această întâlnire, desfășurată în sala de cor a Parohiei, a fost invitat ca și conferențiar părintele Flavius Petcuț, Protopop al Aradului și totodată preot slujitor al Parohiei Arad-Centru.

Tema dezbătută a fost despre înțelesul duhovnicesc al duminicilor premergătoare Postului Mare – duminica vameșului și a fariseului, duminica fiului risipitor, duminica înfricoșătoarei Judecăți și cea a izgnirii lui Adam din Rai. Aceasta este o perioadă temporală și liturgică deosebită, în care Biserica are deosebită grijă pentru ca credincioșii să poată intra în Post în cunoștință de cauză. Prezentarea temei a fost urmată de un dialog cu credincioșii prezenți, în care părintele a răspuns întrebărilor.

Pentru început, părintele protopop face o corelație proprie între cele patru duminici și a nume corelează duminica vameșului și a fariseului cu cea a înfricoșătoarei Judecăți și pe cea a fiului risipitor cu duminica izgnirii lui Adam din Rai. Prima duminică stă sub semnul orgoliului ascezei, al ispitei de-a dreapta, așa cum spun Sfinții Părinți. Însă dacă încercăm să o interpretăm în cheia Evangheliei înfricoșătoarei Judecăți, ni

se oferă un înțeles duhovnicesc în sensul în care omul contaminat cu acest orgoliu al ascezei nu are nimic în comun cu taina fratelui, despre care vorbește Evanghelia Judecății. Așadar, cheia este smerenia, virtutea cu care să ne ducem spre înfricoșătoarea Judecată.

În al doilea grupaj observăm orgoliul libertății la fiul risipitor, sau ispita de-a stânga. O libertate care a ajuns la libertinaj, apoi la desfrânare și, în final, la animalizare. Cheia acestui duminici este dobândirea pocăinței, la care asociem iubirea Tatălui, a lui Dumnezeu. Legătura cu duminica izgnirii din Rai este înțelesul duhovnicesc pe care îl dă Biserica pentru izgonire – nu în sensul respingerii, ci al reintegrării în

Rai, prin pocăință. Duminica izgnirii din Rai pune început Postului Mare, ca duminică a reprimirii în Rai prin virtutea pocăinței, prin venirea în fire a omului și întâlnirea cu iubirea Creatorului său.

Timpul pregătirii și timpul Postului Mare este parte integrantă a timpului anului bisericesc, prin care fiecare dintre noi avem șansa să actualizăm Botezul nostru, un timp care privește renașterea noastră în Hristos. Părintele Flavius Petcuț prezintă astfel o analogie cu desfășurarea și semnificațiile duhovnicești ale slujbei Botezului și cu etapele care sunt parcurse de un creștin pe calea spre mântuire: curățirea, lumina și sfințirea omului, așa cum sunt arătate de Sfinții Părinți. Perioa-

da Postului Mare este perioada curățirii, lumina este dată, în primul rând, de praznicul Învierii, iar apoi perioada Penticostarului reprezintă sfințirea omului. La Botez, exorcismul este curățirea, iluminarea este botezul propriu-zis („Dă-mi mie haină luminoasă, Cel ce te îmbraci cu lumina ca și cu o haină, mult Milostive Hristoase, Dumnezeul nostru” – din troparul Botezului), iar Taina mirungerii reprezintă începutul sfințirii, viața omului deschizându-se spre eternitate, spre Împărăția lui Dumnezeu, având pecetea darului Duhului Sfânt.

O altă analogie interesantă prezentată de părintele Petcuț a fost aceea că perioada de șase săptămâni de post, înaintea

Săptămânii Patimilor, poate fi asimilată cu cele șase zile ale Creației. Dacă primele șase săptămâni de post pot reprezenta efortul nostru, săptămâna a șaptea, cea a Patimilor, reprezintă timpul lui Hristos, al patimilor Sale. Timpul postului nostru este sfințit de această săptămână, este sensul hristologic al Postului. Credința că nu postul nostru ne face mai aproape de Dumnezeu, ci că ne asociem la acest mare plan al Creației și al mântuirii lumii în Hristos cu partea noastră, cu cele 6 săptămâni ale noastre de nevoiță, la care vine Dumnezeu, cu moartea Sa, ca în moartea Sa să ia și moartea noastră, și în Învierea Sa să ne facă și pe noi părtași timpului veșniciei și bucuriei – acesta este sensul Postului.

De aceea, tot ceea ce facem – spovedania, postul, milostenia, iertarea, înfrânarea, împărtașania – toate acestea trebuie să aibă dimensiune hristică și să conștientizăm la începutul postului că noi suntem curățiți prin puterea lui Hristos, suntem luminați de Învierea Sa, suntem părtași ai tainei Bisericii și sfințiți în Duhul Sfânt, pentru a fi moștenitorii împărăției Sale. De asta ne pregătesc cele patru duminici și în acest mod intrăm în Postul Mare.

Florin BABĂU

Marșul pentru viață – Arad ediția a VI-a – Sărbătoarea Bunevestiri

„Cine va primi un prunc ca acesta în numele Meu, pe Mine Mă primește”
(Matei 18, 5)

Confruntată cu un declin demografic fără precedent în istorie, cu disoluția valorilor creștin ortodoxe și cu asaltul marxismului cultural, România se zbate în ultimii ani pentru supraviețuirea pe harta Europei ca stat național și ca identitate creștin ortodoxă.

Dacă în 1989 rata natalității care să asigure o înlocuire constantă a populației se situa, în ciuda legii de interzicere a avortului, la minimul necesar, adică la 2,11, în ultimii ani, datorită totalei liberalizări a avortului, a așa-ziselor mijloace contraceptive și, mai ales, a moravurilor și a îndepărtării de Dumnezeu cel Adevărat, rata natalității a scăzut până la 1,3. Aceasta înseamnă că, din punct de vedere economic și social populația României se apropie vertiginos de o dispariție lentă și dureroasă.

Treptat, problemele care în urmă cu câțiva ani erau discutate doar izolat de către puținii români lucizi conștienți de gravitatea situației, netratate fiind la nivel de politici și decizii macrosociale, au ajuns să se acutizeze. Din ce în ce mai des școli se închid și profesori rămân fără catedră pentru că nu mai sunt copii cărora să le predea, din ce în ce mai des preoții rămași cu o mână de oameni în parohii ajung să nu mai săvârșească decât slujba înmormântării, cununile și botezurile fiind tot mai rare, din ce în ce mai des observăm cum românii ortodocși practicanți se împuținează în jurul nostru.

Ce este de făcut?

Laicatul ortodox a luat atitudine și atitudinea aceasta trebuie să devină normă în societate, dacă nu dorim să pierim. Laicatul ortodox organizează în unele orașe din țară, dar îndeosebi în Arad, de șase ani consecutiv, în preajma Sărbătorii Bunevestiri, **Marșul pentru viață**.

Marșul pentru viață, este o acțiune ce se desfășoară atât la nivel național cât și pe plan internațional, și se dorește a fi un semnal atât pentru societatea laică cât și pentru politicieni, în legătură cu uriașul declin demografic al României și pericolele care deja au început să își facă simțită prezența.

În fiecare an **Marșul pentru viață** are un slogan comun la nivel național. În 2017 acest slogan sub care ne vom uni va fi **„Ajută mama și copilul! Ei depind de tine,”** din dorința de a-i conștientiza pe toți cetățenii că problema mamei și a copilului nu îi privește strict doar pe cei doi, ci ne atinge și pe noi și, de asemenea, că printr-un mic ajutor oferit la timp unei femei vulnerabile putem salva o viață.

În Arad **Marșul pentru viață** se va afla la a **VI-a ediție**, având binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu. Din 2016 au început să fie organizate marșuri sim-

ilare și la nivelul celorlalte protopopiate din eparhie, lucru care se va realiza și în acest an în Chișineu-Criș, Curtici, Gurahonț, Ineu, Lipova, Pâncota, Pecica, Săvârșin, Sântana și Sebiș.

Vă îndemnăm cu căldură pe voi, românii creștin ortodocși, cei în ale căror vene încă mai curge curat sângele martirilor acestui neam, cei care aveți bunici și străbunici care au preferat să moară mai bine decât să se lepede de credința ortodoxă, cei care aveți bunici și străbunici care au luptat și și-au jertfit viața lor întreagă pentru România, vă îndemnăm să nu îi faceți de rușine! Veniți la Marșul pentru viață! Veniți cu mic, cu mare, dacă vreți ca România să mai poată spera la un viitor demn. Fiecare copil nenăscut are nevoie de o voce care să vorbească în numele lui.

Veniți, ca împreună, uniți, să fim această voce!

Masterand Anamaria JITEA

ȘTIRI

Inaugurarea Bibliotecii Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad și lansarea anuarului

Luni, 6 martie, la sediul Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad a avut loc binecuvântarea de lucrări a noului sediu al Bibliotecii Facultății, o lucrare amplă care a debutat în toamna anului trecut și care acum se vede finalizată. Astfel, în proiectul mai larg al reparațiilor executate la clădirea Facultății, proiect care a cuprins amenajarea parcerii din curtea clădirii, schimbarea integrală a acoperișului, zugrăvirea interiorului imobilului și modernizarea aulei, precum și înlocuirea parchetului în sălile în care acesta era degradat, a fost cuprinsă și amenajarea, la mansarda clădirii a noului sediu al Bibliotecii Facultății. Toate aceste investiții au fost realizate prin sprijinul financiar al Arhiepiscopiei Aradului, în proprietatea căreia se află clădirea și, în parte, al Universității „Aurel Vlaicu”, instituție în cadrul căreia funcționează Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea”.

Slujba de binecuvântare a lucrărilor a fost săvârșită de către Întâistătorul Eparhiei noastre, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu, înconjurat de părinții slujitori: Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății, Pr. Mihai Octavian Blaj, Consilier Economic în cadrul Centrului Eparhial și Arhid. Asist. Drd. Tiberiu Ardelean. La această manifestare a participat Rectorul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, Prof. Dr. Ramona Lile, corpul academic, studenții Facultății de Teologie, precum și alți invitați.

Biblioteca Facultății de Teologie a fost dotată cu mobilier modern, având o capacitate de 12.000 de volume. Cărțile din fondul bibliotecii Facultății sunt în mare parte lucrări teologice de specialitate, dar și din alte domenii ale culturii: filosofie, istorie, artă sacră. Pe lângă fondul de carte, sala bibliotecii este dotată cu 6 calculatoare moderne, la care au acces profesorii, studenții, masteranzii și doctoranzii Facultății, care pot obține pe lângă datele informatizate referitoare la cărțile din inventarul bibliotecii și informații din baza de date ANELIS, adică accesul la conținutul cărților și revistelor din bibliotecă aflate în această bază de date internațională. Pe lângă sala mare a Bibliotecii, care are o capacitate de 30 de locuri, în incinta Facultății funcționează și o sală de lectură cu alte 30 de locuri, unde profesorii, studenții, masteranzii și doctoranzii au acces la publicațiile periodice bisericești, precum și la cărțile pe care le pot comanda din biblioteca Facultății spre studiu.

Considerăm că noua bibliotecă a Facultății de Teologie Ortodoxă reprezintă un punct foarte important pentru cercetarea teologică, atât a cadrelor didactice, cât și a studenților, masteranzilor și doctoranzilor, în condiții optime și în conformitate cu cerințele actuale, pentru asigurarea unui învățământ teologic de calitate.

În cadrul acestui eveniment a fost lansat și Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad pentru anul universitar 2015/2016. Editarea Anuarului Facultății reprezintă o inițiativă meritorie a părintelui Decan, Prof. Dr. Cristinel Ioja, apărând cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului. Volumul reunește studii documentate ale cadrelor didactice ale Facultății, activitatea de cercetare științifică a acestora, tabelul doctoranzilor, masteranzilor și studenților Facultății, dipticul profesorilor, ostenitorilor și ctitorilor Institutului Teologic, Academiei și Facultății de Teologie din Arad, precum și cronica evenimentelor petrecute în cadrul Facultății, în anul universitar 2015-2016.

Duminica Ortodoxiei sărbătorită de arădeni

În prima duminică din Postul Mare, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârșit Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare în Catedrala arhiepiscopală din Arad, înconjurat de un numeros sobor de preoți și diaconi și în prezența a numeroși

credincioși. Cuvântul de învățătură al Înaltpreasfințitei Sale a fost pus sub titlul „Dumnezeu este pururea de față” (cf. citirilor scripturistice de la Evrei 11; Ioan 1 și a Cazaniei Duminicii întâi din Post), în care a subliniat, ca introducere la citirea Pastoralei Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la Duminica Ortodoxiei, faptul că omul în lucrarea mântuirii sale trebuie să vadă mereu prezența lui Dumnezeu după chipul Căruia a fost creat spre asemănare cu El. În aceasta constă și temeiul cinstirii sfințelor icoane ca pildă pentru devenirea credinciosului însuși icoană și model de credință și faptă creștinească, a subliniat Ierarhul.

În cadrul Sfintei Liturghii, părintele Simion Mladin a dat citire Pastoralei Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la Duminica Ortodoxiei.

La Sfânta Liturghie au participat numeroși credincioși, foarte mulți dintre aceștia împărtășindu-se cu Sfințele Taine. La terminarea slujbei, sutele de credincioși prezenți s-au bucurat de primirea binecuvântării arhierestice la începutul Postului Mare.

La ceas de seară Chiriarhul a participat la Slujba Vecerniei și Pavecerniței la biserica cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, a Parohiei Arad-Centru. Tot în această seară, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a oficiat în paraclisul Parohiei Arad-Șega II, slujba Privegherii pentru părintele dr. Teodor Baba care a trecut în 4 martie, la cele veșnice. Înaltpreasfinția Sa a fost înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, dascăli și studenți de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad, unde adormitul în Domnul a fost dascăl până acum doi ani, precum și de numeroși credincioși arădeni.

Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Diac. CAIUS CUȚARU
Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.